

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств м. Києва і Київської
області щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств м. Києва і Київської області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Результати опитування підприємств м. Києва і Київської області у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується подальше зростання цін. Девальваційні процеси, на думку респондентів, уповільняться.

У наступні 12 місяців керівники підприємств регіону очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** вперше за останні три квартали: баланс відповідей – 10.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 18.0%) (графік 1), у цілому по Україні – 5.6% (графік 1). Найоптимістичніші очікування в підприємств енерго- та водопостачання (баланс відповідей – 37.5%);
- **зростання цін на споживчі товари та послуги** вищими темпами: 51.7% респондентів очікують, що інфляція перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 45.9%), у цілому по Україні – 50.7%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 73.2% респондентів (у попередньому кварталі – 90.2%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 19.7% (у IV кварталі 2020 року – 11.1%), у цілому по Україні – 12.7% (таблиця). Найвищі очікування в респондентів сільського господарства (баланс відповідей – 33.3%), водночас підприємства будівництва не очікують змін фінансово-економічного стану;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції** вищими темпами: баланс відповідей – 24.4% (у попередньому кварталі – 19.3%), у тому числі на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 15.6%. У цілому по Україні баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **зростання інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 2.1% та 10.9% відповідно (у попередньому кварталі – «мінус» 2.2% та 6.5% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – 1.4% та 11.7% відповідно;
- **помірне зростання кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 3.8% (у попередньому кварталі – 3.8). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.9% (графік 4). Найвищі очікування в респондентів підприємств торгівлі (баланс відповідей – 15.5%);
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства** високими темпами: баланси відповідей – 82.1% і 60.2% відповідно (у попередньому кварталі – 83.6% і 60.9% відповідно) (графік 6). Найвищі оцінки щодо зростання цін на реалізацію продукції власного виробництва в респондентів підприємств переробної промисловості та будівництва (баланси відповідей – 91.3% та 88.9% відповідно). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть курс гривні до іноземних валют та вартість трудових ресурсів. Високо оцінено також вплив цін на енергоносії, сировину та матеріали (графік 7);
- **уповільнення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 41.7% і 54.4% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 52.2% і 57.6% відповідно) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежували недостатній попит та нестабільна політична ситуація (графік 5). Значно вище, ніж у попередньому кварталі, оцінено вплив цін на енергоносії.

Підприємства області і надалі очікують **зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом (графік 9). Респонденти, які планують брати кредити (39.7% опитаних), надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом пом'якшилися (графік 10). Головним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів залишалися занадто високі ставки за кредитами (графік 11).

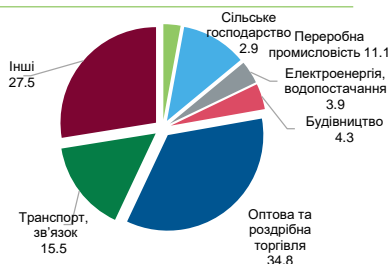
98.0% респондентів зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

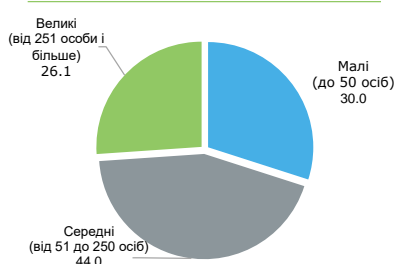
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 3.9% (у IV кварталі 2020 року – 8.6%). Найвищі оцінки в респондентів підприємств переробної промисловості. У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва збільшився і є вищим, ніж нормальний:** баланс відповідей – 1.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 6.6%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів:** баланс відповідей – 10.7% (у IV кварталі 2020 року – 12.3%).

Паспорт вибірки^{1,2}

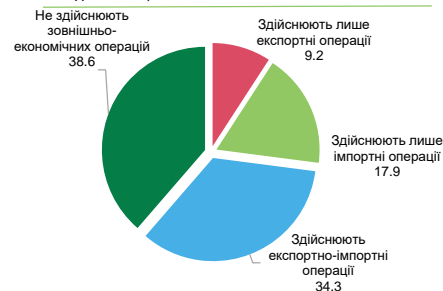
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

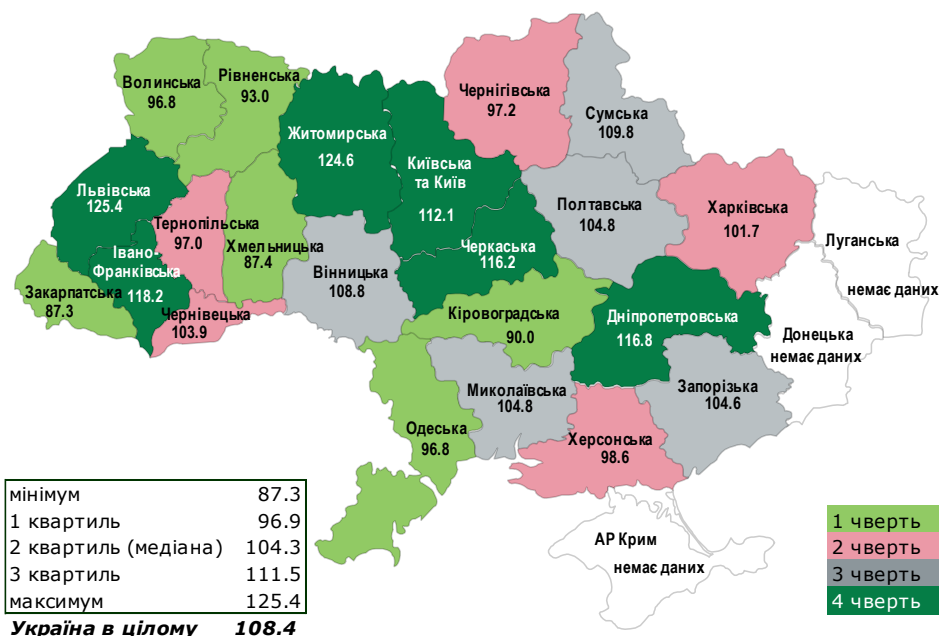

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 02 лютого – 03 березня 2021 року;
- опитано всього 207 підприємств;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, енерго- та водопостачання, будівництво, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств м. Києва і Київської області щодо їх ділової активності (за складовими)

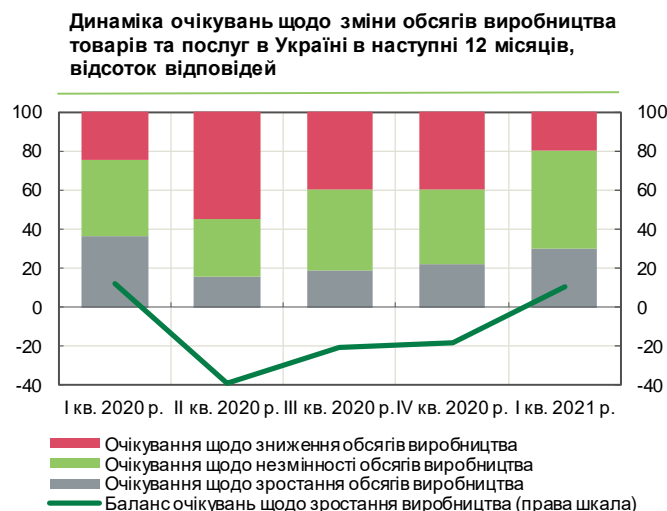
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	23.4	-1.0	9.9	11.1	19.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	30.7	5.4	13.7	19.3	24.4
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-3.3	-15.8	-4.9	-2.2	2.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	11.4	-9.2	9.2	6.5	10.9
кількості працівників	3.5	-17.3	-2.5	3.8	3.4

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

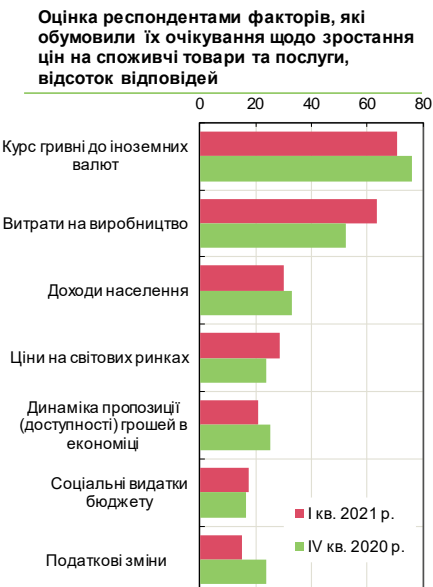
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

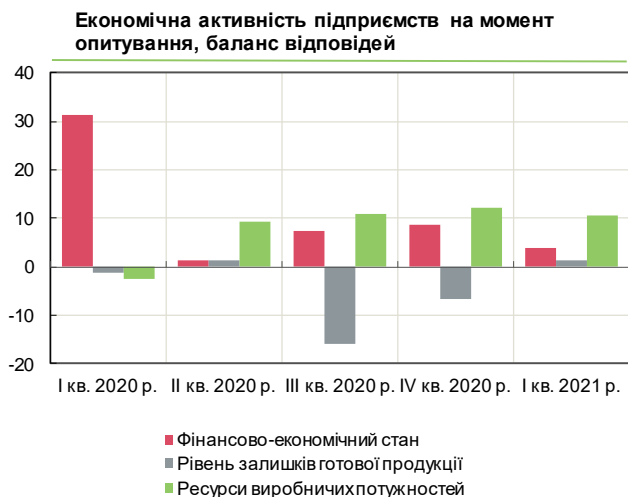
Графік 1

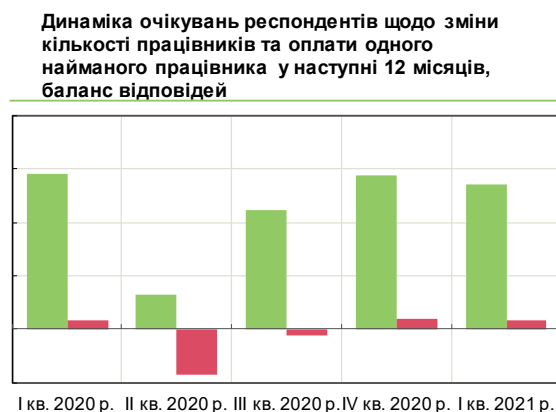
Графік 2

Графік 3

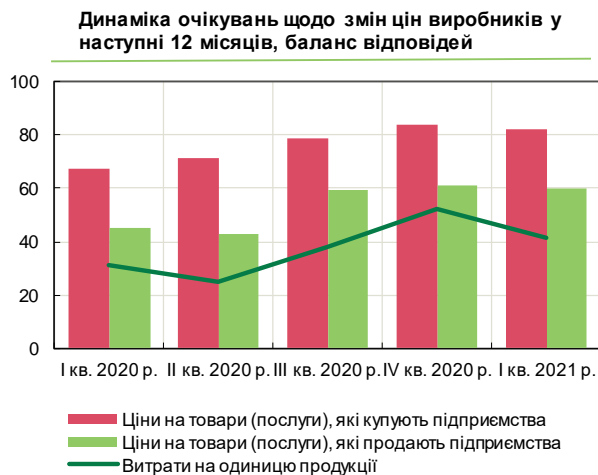
Графік 4

Графік 5

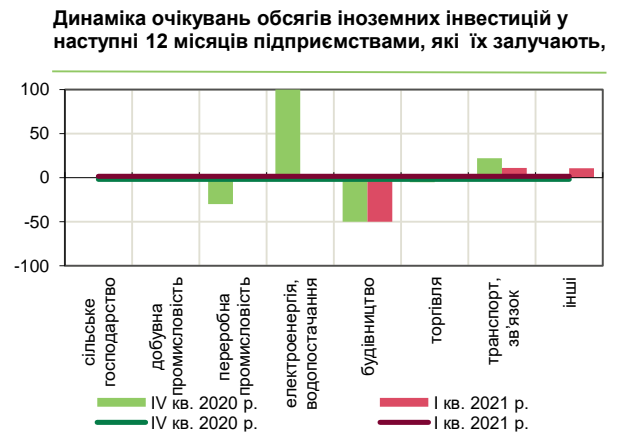
Графік 6

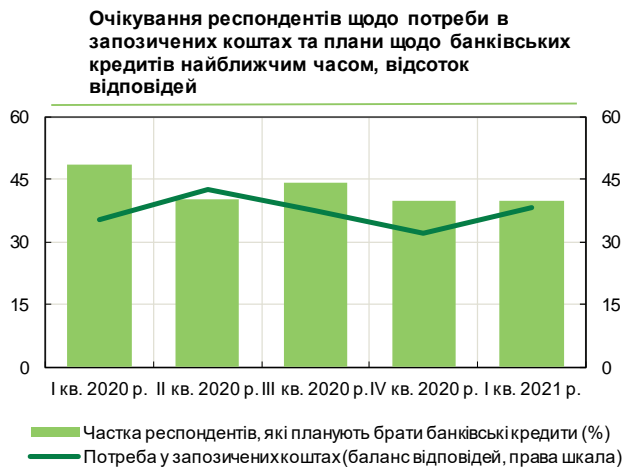
Графік 7

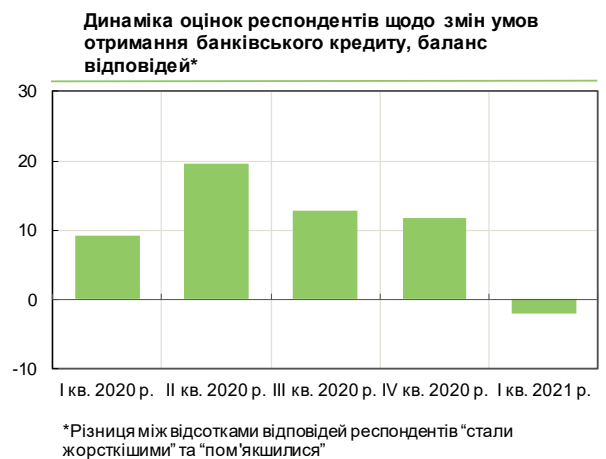
Графік 8

Графік 9

Графік 10

Графік 11

